

Reactie op Internetconsultatie over Wijziging RVV 1990 ivm voorwaarden en overgangsbepalingen van nul-emissiezones

Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat bereidt een aanpassing voor van het Reglement Verkeersregels en Verkeerstekens 1990 (RVV 1990). In het RVV 1990 is al geregeld dat het voor gemeenten per 2025 mogelijk is nul-emissiezones (ZE-zones) voor stadslogistiek in te stellen. Met deze aanpassing wordt een overgangsregeling vastgesteld voor vrachtwagens en bestelwagens. Ook worden in het ontwerp-besluit de landelijke vrijstellingen en ontheffingen bepaald.

Algemeen

Het GNMI is mede op verzoek van haar achterban betrokken bij de invoering van ZE-zones voor stadslogistiek door 30 à 40 grote gemeenten met ingang van 2025. Het GNMI heeft constructief meegedacht bij de totstandkoming van de Uitvoeringsagenda zero-emissie stadslogistiek en heeft deze gemeenten ook opgeroepen om deze Uitvoeringsagenda te ondertekenen.

Ten aanzien van het verlenen van vrijstellingen en ontheffingen aan (nog) niet-zero-emissie vracht- en bestelvoertuigen heeft het GNMI vanaf het begin af aan gewezen op de (on)mogelijkheden die de Wegenverkeerswet en het RVV bieden. Wij moeten constateren dat de wijze waarop nu wordt voorgesteld om in het RVV te regelen dat een ontheffing verleend door de gemeente X geldig is in alle ZE-zones in het gehele land (art. 86e, lid 6) naar onze mening **juridisch en wetgevingstechnisch niet juist** is. Dit punt hebben wij met de wetgevingsjuristen binnen de VNG kortgesloten. Vanuit de VNG wordt eveneens aangegeven dat een ontheffing die is afgegeven door één gemeente niet via het RVV geldig kan worden verklaard in alle andere gemeenten in Nederland met een zero-emissiezone.

Juridische onderbouwing van onze bezwaren

In de Wegenverkeerswet is geregeld dat het college van B&W van een gemeente alléén verkeersbesluiten kan nemen voor de wegen die zij in beheer heeft en dit geldt ook voor de ontheffingen die gemeenten kunnen geven. Zie hiervoor art. 18 en 149 WVV.

Artikel 18 WVV

1 Verkeersbesluiten worden genomen:

a. voor zover zij betreffen het verkeer op wegen onder beheer van het Rijk door Onze Minister;

b. voor zover zij betreffen het verkeer op wegen onder beheer van een provincie door gedeputeerde staten;

c. voor zover zij betreffen het verkeer op wegen onder beheer van een waterschap door het algemeen bestuur of, krachtens besluit van het algemeen bestuur, door het dagelijks bestuur;

d. voor zover zij betreffen het verkeer op andere wegen door burgemeester en wethouders, of krachtens besluit van hen, door een door hen ingestelde bestuurscommissie.

2 Indien het beheer over een weg wordt overgedragen, blijven de verkeersbesluiten die de oorspronkelijke wegbeheerder ten aanzien van het verkeer op die weg heeft vastgesteld, van kracht totdat zij zijn vervangen.

3 Bij algemene maatregel van bestuur worden regels vastgesteld omtrent de eisen waaraan verkeersbesluiten dienen te voldoen alsmede omtrent de totstandkoming en de inwerkingtreding van die besluiten.

Artikel 149 WVV

1 Van het bepaalde krachtens deze wet kan in de krachtens deze wet aangewezen gevallen overeenkomstig krachtens deze wet vastgestelde regels ontheffing worden verleend:

a. voor wegen onder beheer van het Rijk door Onze Minister;

b. voor wegen onder beheer van een provincie door gedeputeerde staten;

c. voor wegen onder beheer van een waterschap door het algemeen bestuur of, krachtens besluit van het algemeen bestuur, door het dagelijks bestuur;

d. voor andere wegen door burgemeester en wethouders of krachtens besluit van hen, door een door hen ingestelde bestuurscommissie.

2 In afwijking van het eerste lid kan door het CBR ontheffing worden verleend van het gebruik van autogordels en kinderbeveiligingsmiddelen. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen terzake nadere regels worden vastgesteld.

3 Het op grond van het eerste lid tot het verlenen van een ontheffing bevoegde gezag kan van de kentekenplicht als bedoeld in [artikel 36, eerste lid](#), ontheffing verlenen voor aanhangwagens die worden gebruikt ten behoeve van een evenement of optocht waarvoor een vergunning op grond van een gemeentelijke verordening is afgegeven. Bij ministeriële regeling kunnen terzake nadere regels worden gesteld.

Het GNMI en de VNG zijn van mening dat de wetgever in het RVV geen bepaling kan en mag opnemen waarmee een ontheffing van het college van B&W van gemeente X ook geldig is in alle andere gemeenten in Nederland. Dit is in strijd met de WVV en het territorialiteitsbeginsel waaraan de wetgever zich dient te houden. Dergelijk landelijk geldende ontheffingen of vrijstellingen dienen naar onze mening op rijksniveau te worden afgegeven.

Zie ook het tweede lid van art. 149, waarin de wetgever het CBR (lees: het Rijk) heeft aangewezen als bevoegd gezag om voor alle wegen in Nederland een ontheffing af te geven voor het rijden met autogordels en kinderbeveiligingsmiddelen.

Zie ook art. 148 WVV waarin specifiek voor wedstrijden op de weg is bepaald dat GS het bevoegd gezag is voor wedstrijden die door meerdere gemeenten gaan en dat B&W van de gemeente bevoegd gezag is als de wedstrijd binnen de grenzen van één gemeente blijven.

Voorbeelden uit verleden:

In het verleden heeft de VNG regelmatig met wetgevingsjuristen van min. V&W / I&M / I&W overlegd over soortgelijke kwesties, waarbij het wellicht handig zou zijn geweest om een besluit / ontheffing van één gemeente van kracht te laten zijn in alle gemeenten in Nederland. Uit deze overleggen is steeds de gezamenlijke conclusie getrokken dat het van kracht verklaren van een besluit / ontheffing van één gemeente in alle gemeenten in Nederland juridisch en wetgevingstechnisch niet mogelijk is. Daarom is ook steeds met de VNG gekeken naar alternatieve oplossingen.

- **Ontheffingen bijzondere transporten:** ontheffing van gemeente X was niet geldig in gemeente Y. Transporteurs moesten dus ontheffingen aanvragen bij alle gemeenten waar zij doorheen gingen. Om transporteurs tegemoet te komen heeft de VNG meegewerkt aan een mandaatregeling, waarbij gemeenten mandaten verstrekten aan het Rijk /RDW die vervolgens namens de gemeenten ontheffingen konden verlenen.
- **Evenementenverkeersregelaars:** deze zijn alleen gemachtigd als zodanig op te treden in de gemeente waar zij door de burgemeester zijn aangesteld en niet in andere gemeenten. Om tegemoet te komen aan de bezwaren van organisatoren van evenementen die door meerdere gemeenten gaan is in overleg met het ministerie van V&W ervoor gekozen om gemeenten te adviseren om zoveel mogelijk op regionaal niveau via mandaatverlening de benoeming in meerdere gemeenten te laten gelden.
- **Overgang van de gulden naar de euro:** rond deze operatie hebben het ministerie van FIN en V&W indertijd in overleg met de VNG geregeld dat de minister van V&W ontheffing / vrijstelling kon verlenen aan alle waardentransporten, zodat zij 24 uur per dag en 7 dagen per week de gemeenten in konden met hun voertuigen.

Conclusie

Wij verzoeken het ministerie van I&W om de voorgenomen wijziging van het RVV aan te passen. Wij geven het ministerie in overweging om alsnog de bevoegdheid voor de minister van I&W voor het afgeven van landelijke ontheffingen / vrijstellingen te regelen via een aanpassing van art. 146 en/of 147 WVV. In principe is hier nog ruim voldoende tijd voor, want de ZE-zones mogen pas miv. 2025 worden ingevoerd.

Wij zijn ervan op de hoogte dat er op dit moment voor de milieuzones in het RVV is geregeld dat een ontheffing van gemeente X in alle milieuzones binnen Nederland van kracht is. Het zal duidelijk zijn, dat naar onze mening ook deze regeling juridisch en wetgevingstechnisch niet juist is. Blijkbaar heeft de Raad van State deze omissie in een eerdere wijziging van het RVV over het hoofd gezien. Wij verzoeken het ministerie van I&W daarom om onze reactie expliciet onder de aandacht van de Raad van State te brengen.

Het Gemeentelijk Netwerk voor Mobiliteit en Infrastructuur,

De voorzitter van het Dagelijks Bestuur,

Mario Jacobs